

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron, za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslopje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Privečkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 32.

V Ptuju v nedeljo dne 8. avgusta 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Zavezniki so meseca julija vjeli 297.903 Rusov, 111 kanonov in 558 strojnih pušk. — Obkoljenje Rusov se nadaljuje. — Varšava pred padcem. — Zapadni del Ivangoroda že zavzet. — Popis velike bitke pri Gorici. — Ogromne italijanske izgube.

Pred Varšavo stojimo! Zadnja poročila pravijo, da je zapadni del trdnjave Ivangorod v lasti avstro-ogrskih čet, medtem ko je bavarski princ Leopold že prišel z napadom na Varšavo samo. Tako važnih in razveseljivih vesti še ni bilo, odkar divja ta grozovita svetovna vojna. Varšava in trdnjave, katerih središče je, ni samo prestolnica Ruske-Poljske, marveč je tudi najmočnejša in skoraj zadnja velika trdnjava za Ruse. Dvoje je mogoče: Tolikokrat premagane ruske armade se lahko v tem trdnjavske četverkotu k zadnjemu obupanemu boju vstavijo. Potem pride do velikanske bitke, ki bo de za boj na vzhodu in v veliki meri tudi za vso svetovno vojno odločilna. Ta bitka bi bila vroča želja naših nemških armad, ki podijo nasprotnika zdaj že tri mesece proti njegovim puščavam. Ali kakor vse kaže, se bode demoralizirana ruska armada raje iz svojih utrd umaknila in odšla v notranje nezmerne Rusije. V tem slučaju je zopet dvoje mogoče: mogoče, da se mi utrdimo v zavzeti Poljski in vržemo del svojih zmagovitih sil proti izdajalski Italiji ter proti Francoski in Angleški. Ali pa sledimo v divnem naskoku ruskim četam do Petrograda... Prokrovati se ne more. V par dneh bomo jasno videli, kaj nam prinese bodočnost. S ponosom pa gledamo lahko že danes na zmagovite naše armade, ki so od maja meseca sem čez 700.000 Rusov vjele. Take armade, — to priznajo danes že vsi resni opazovalci — ne more nikdo premagati.

Naši uspehi proti Italiji so trajno lepi in ednaki. Prinašamo danes natančno poročilo o zmagoviti drugi bitki na Goriškem.

Svetovna vojna je dospela do viška. Sovražniki se zdaj zopet na vse pretege trudijo, da bi balkanske države zlasti Rumunsko na svojo stran pridobili. Doglej njih objube niso imele nobenega napada. Nasprotno: na Srbskem so napravile mnogo nezadovoljnosti. Sicer pa smo lahko tudi v tem oziru hladnokrvni. Naša moč je naš meč!

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K. B. Dunaj, 31. julija. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda je včeraj Lublin zavzela. Njeno levo krilo prekorčilo je v zasledovanju Bystro. Nemške čete vsilile so Wierza spodaj in se bližajo od južnega zapada mestu Cholm. Nasprotnik se na raznih točkah v pripravljenih postojankah nanovo upira; bil je povsod napaden.

Severno-zapadno Ivangoroda so na vzhodno obrežje Visle vsiljene nemške moči ljute napade zavrnile. Rusi so imeli velike izgube. V vzhodni Galiciji je ostal položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Italijanski infanterijski napadi na Goriškem so včeraj popolnoma ponehali. Proti našim postojankam ob robu platōja postrelja sovražnikova artiljerija vedno še velike množine municije.

V koroški obmejni pokrajini prišlo je do večjih bojov. Trije italijanski bataljoni napadli so po močni artiljerijski pripravi postojanke naših čet na Malem Palu. Posrečilo se je sovražniku, vsiliti v neki sprednji strelni jarek; ali bil je po težkem boju pod največjimi izgubami zopet popolnoma nazaj vržen. Istotako bil je zavrnjen neki napad italijanskih čet pri prehodu Lodinut (severno Pavlaro) na najbližji distanci s streljanjem in ročnimi granatami. Na obmejni visočini južno Malborgeta izpraznil je eden naših naprej potisnjenih oddelkov neko opazovalno točko pred sovražnikovimi premoči.

Na Tirolskem obstreljevala je italijanska artiljerija brezuspešno platōje Folgaria-Lavarone. Neki napad slabših sovražnikovih

moči v pokrajini Monte Cristallo bil je krvavo zavrnjen.

Namestnik generalštabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K. B. Berlin, 31. julija (W. B.). Iz Velikega glavnega stana se danes poroča:

Vzhodno bojišče. Severno-zapadno od Lomza in ob železnici severno od Gowrowa gre naš napad naprej. Včeraj smo vjeli 1890 Rusov in zaplениli 3 strojne puške.

Južno-vzhodno bojišče. Na desni breg Visle odšle čete generalobersta pl. Woyrscha silijo pod trdovratnim bojem naprej proti vzhodu. Vsi protinapadi hitro poklicanih ruskih ojačanj izjalovili so se popolnoma. Število vjetih se je na 7 oficirjev (med njimi 1 regimentski poveljnik) in 1.600 mož zvišalo.

V zasledovanju nahajajočim se armadam Mackensena hoče se nasprotnik v liniji Nowo-Aleksandrija severno Lublina južno Cholma zopet upirati. Sovražnika smo povsod napadli.

Med boji nemških čet pri Biskupice-Piaski dne 30. julija napravili smo 4.930 vjetih in zaplениli 5 topov ter 8 strojnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K. B. Dunaj, 1. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Med Vislo in Bugom vnel se je včeraj zopet na raznih točkah ljuti boj. Naši zvezanci vrgli so sovražnika južno-zapadno Dubienke, južno od Cholma in južno od Leczne. Severno Lublina zavrnile so naše čete močne protinapade in so od tedaj svoj napad nadaljevale. Pri Kurown naskočila je neka v zvezi armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda se boreča nemška

Straschill'ova grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce, vojake, romarje itd.

divizija dve druga za drugo ležeči sovražni črti. Avstro-ogrsko čete priborile so si pot do Nowo-Aleksandrije. Medtem, ko se tukaj na vzhodnem bregu Visle in pri Lublinu nasprotnik še upira, nadaljeval je bolj vzhodno v prostoru do Buga od danes zjutraj svoje nazadovanje. Nemški regimenti so pri njegovem zasledovanju dopoldne Cholm prekoračili.

V vzhodni Galiciji je položaj nespremenjen.

Severno-zapadno Iwangoroda vzele so na vzhodni breg vsiljene nemške čete Rusom važno postojanko.

Italijansko bojišče. Manjši boji v tirolskem in koroškem obmejnem okrožju imeli so tudi včeraj za nas ugodni potek.

V pokrajini kastela Tesina napadli smo dve sovražni kompaniji; imeli ste velike izgube. Napadi bersaglierov proti našim postojankam nasproti „Hohen Trieb“ dospeli so deloma do lastnih linij. Naskok naših rezerv vrgele pa je sovražnika, ki je imel zlasti vsled našega artiljerijskega ognja velike izgube, zopet nazaj.

Na primorski fronti vlada od pokrajine Krna pa do vstevši goriškega mostičja, razven artiljerijskega ognja in manjših poskusov napadanja sovražnika, v splošnem mir.

Pač pa je napravil sovražnik tekoma včerajšnjega dneva in današnje noči opetovano močne napade proti severnem delu naših postojank. Ob robu Krasovega platôja vzhodno Polazzo boj še ni dokončan.

Neki od Selza in trije od Vermigliana zapričeti sovražni ponočni napadi bili so pod težkimi italijanskimi izgubami zavrtni.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.B. Berlin, 1. avgusta (W.B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Neki angleški napad proti naši novi postojanki pri Hoogu se je popolnoma izjalovil; istotako brezuspešni so bili ponočni napadi Francozov pri Souchezu. V Argonih močni artiljerijski ogenj. Pozno zvečer bile so naše postojanke na Reichenackerkopfu v Vogezah napadene. Sovražnik je bil nazaj vržen.

Delovanje v zraku je bilo tudi včeraj živahno. Na angleško letališče St. Pol pri Dünkirchenu vrgli smo 30 bomb. Neko nemško letališče pri Donayu bilo je brezuspešno od nekega sovražnega brodogva napadeno. Eden naših bojnih letalcev ustrelil je sovražni letalni stroj. Na neko francosko letališče pri Nancy-u vrgli smo danes zjutraj 103 bomb. Opazovali smo, da smo 18 krat zadeli. V odpor se dvigajoči sovražni letalni stroji niso zamogli napadov preprečiti. 6 nemških letalnih strojev napadlo je pri Chateau Salinsu 15 francoskih. V trčetrtturnem boju smo več sovražnih letalnih strojev prisilili, da grede doli. Ko je prišlo še eno sovražno brodogvo, so odpluli naši letalni stroji brez izgub nazaj. Severno Saargemünde moral je neki francoski letalni stroj doli. Letalce smo vjeli.

V bojih v Argonih od 20. junija do 20. julija smo vjeli 125 francoskih oficirjev, 6610 Francozov in zaplenili 52 strojnih pušk ter mnogo drugega materiala.

Vzhodno bojišče. Severno Njemena vršili so se lokalni boji. Severno-vzhodno Rozana napredovali smo nadalje. Sovražni protinapadi so bili odbiti.

Južno-vzhodno bojišče. Naše severno Iwangoroda čez Vislo napredujoče čete so zavrnile ljute sovražnikove protinapade. Po našem napadu zavzeli smo visočine pri Podzanicze in vjeli več kot 1000 Rusov. Med zgornjo Vislo in Bugom se je

sovražnik včeraj zopet vstavil. Nemške čete vrgele so ga tekoma dneva iz njegovih postojank pri Kurowu, južno Leczne in Cholma ter Dubienke.

Sovražnik je potem na obeh straneh Buga in na fronti med Bugom ter južno Leczne nazadovanje nadaljeval. Cholm smo v zasledovanju že prekoračili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.B. Dunaj, 2. avgusta. Uradno se razglša:

Rusko bojišče. Pri Tomaszowu nasproti izlivu Radomke dosegli so naši zvezanci včeraj nove uspehe.

Zapadno Iwangoroda so naši sedmograški regimenti sovražniku odvzeli z bajonetom 8 kakor etaž narejenih, betoniranih postojank. Štiri teh utrdb je le večinoma iz Rumunov obstoječi infanterijski regiment št. 50 zavzel. Polukrog okoli Iwangoroda postal je znatno ožji. Vjeli smo 15 oficirjev in čez 2.300 mož ter zaplenili 29 kanonov, med njimi 21 težkih, nadalje 11 strojnih pušk, veliki park za orodje, mnogo streliva in vojnega materiala. Naše priznane sedmograške čete smejo ta dan k najlepšim svoje častne zgodovine šteti.

Neposredno vzhodno Visle zavzela je v naskoku ena naših divizij železniško postajo Nowo-Aleksandrija in nekaj blizu ležečih postojank. Pri Kurowu vsilile so nemške čete, ko so včeraj dve sovražni liniji zavzele, v neko tretjo.

Bolj vzhodno do Wieprza drži sovražnik še svoje postojanke. Med Wieprzom in Bugom se nadaljuje zasledovanje.

Naše med Sokalom in Krylowom čez Bug odišle čete napredujejo v smeri Vladimir-Wolynskij.

Na vzhodnem Gališkem je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Na tirolski fronti bil je neki sovražni oddelek v dolino Ledro zapadno Bezzecca napaden in pod težkimi izgubami nazaj vržen.

V Judikarijah prepodile so naše straže dve italijanski opazovalni straži, ki ste se vgnezdili na visočinah severno-zapadno Condina.

V koroškem obmejnem okrožju se ni ničesar bistvenega pripetilo.

Na Primorskem vlada v severnih oddelkih večinoma mir. Na platôju traja topovski boj naprej. Proti našim postojankam vzhodno Polazza naperjeni močni italijanski napadi bili so s protinapadom, ki je vodil našo infanterijo čez prvotne postojanke, popolnoma nazaj odbiti.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.B. Dunaj, 2. avgusta (W.B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Naše čete so včeraj z bojem Mitavo zavzele. Mesto je v splošnem nepoškodovano.

Vzhodno od Ponewieza so se razvili boji, ki za nas ugodno potekajo. Severno-vzhodno Suwalkija smo vjeli v naskoku visočino 180 (južno-vzhodno Kaletnika).

Severno-zapadno od Lomza dosegle so naše čete, ko je bil na raznih točkah krepi ruski odpor zlomljen, reko Narew. Vjeli smo enega oficirja in 1003 Rusov.

Na ostali fronti do Visle šlo je naprej, tu smo vjeli 560 Rusov in enega oficirja.

Pred Varšavo je položaj nespremenjen.

Južno-vzhodno bojišče. Severno priključeno na dne 31. julija zavzete visočine pri Podzanicze (severno Iwangoroda) vsilile so včeraj čete generalbrsta pl. Woyrsch pod ljutimi boji skozi gozdovje proti vzhodu naprej. Umikajoči sovražnik izgubil je 1500 mož vjetnikov in 8 strojnih pušk.

Pred Iwangorodom imele so avstro-ogrsko čete zmagovite boje. Polukrog okoli trdnjave postaja tesnejši. Pri armadah generalfeldmaršala pl. Mackensen stoji sovražnik še med Vislo in pokrajino južno-zapadno Leczna. Nemške čete dosegle so nove uspehe vzhodno Kurowa; vjelo so 600 Rusov. Med Leczno in Zalinom (severno-vzhodno Cholma) gre zasledovalni boj naprej.

Na Bugu dosegli smo pokrajino severno Dubienke. Avstro-ogrsko čete silijo južno-zapadno od Wladimir-Wolynska čez Bug.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torika.

K.B. Dunaj, 3. avgusta. Uradno se danes razglša:

Rusko bojišče. Boji med Vislo in Bugom trajali so tudi včeraj celi dan z nezmanjšano ljutostjo in so dovedli zopet do uspehov. Na celi fronti potisnjen, pri Leczni in severno-zapadno Cholma zopet predrt, umaknil se je sovražnik danes zjutraj skoraj povsod iz včeraj trdovratno branjenih črt zopet proti severu nazaj. Naše čete zasledujejo. Leczna je zavzeta. Zapadno Iwangoroda vgnezdili Rusi vzeli so pod vtisom naših dne 1. avgusta doseženih zmag svoje linije večinoma proti trdnjavskemu pasu nazaj. Severno-zapadno Iwangoroda so Nemci široko pred Vislo ležeče gozdovje pod uspešnimi boji zavzeli.

Italijansko bojišče. Na Primorskem vlada je včeraj od Krna pa do goriškega mostičja skoraj popolni mir. Rob planote od Polazza napadle so nove močne italijanske sile. Petkrat naskočil je sovražnik proti naši infanteriji, ki je vzhodno kraja in na Monte dei sei Busi junaško vzdržala. Vsakokrat bil je napad od hrabrih braniteljev po težkih bojih nazaj odbit. Italijani so imeli velike izgube. Nadaljni oddelki, ki so se k zopetnemu napadu zbrali, bili so od naše artiljerije presenetljivo obstreljevani in razpršeni. Med temi boji stali so ostali oddelki planote pod močnim sovražnim artiljerijskim ognjem.

Ob koroški meji poskusil je sovražnik pod zaščito hude megle naskočiti Cellenkofel (vzhodno Plöckena); napad se je popolnoma izjalovil.

V pokrajini Monte Cristallo zadela je ena naših oficirskih straž na 60 mož močni sovražni oddelek. Sovražnik izgubil je v kratkem boju 29 mož.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torika.

K.B. Berlin, 3. avgusta (W.B.). Iz Velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. V bojih v pokrajini Mitave vjeli smo 500 Rusov. Vzhodno Poniwicza odnehal je sovražnik, deloma iz svojih postojank vržen, od odpora in je odšel v vzhodni smeri. Naše čete so cesto Wobolnicki-Subocz prekoračile. Včeraj smo tukaj vjeli 1250 mož. Zaplenili smo dve strojni puški. V smeri proti Lomzi smo pod uspešnimi boji pridobili na prostoru. Vjeli smo okoli 3000 Rusov. V ostalem bili so na Narewfronti in pred Varšavo manjši, za nas ugodno potekli boji. Naši na vzhodu zbrani zračni čolni (Zeppelinji) napravili so uspešne napade na železniško črto od Varšave.

Južno-zapadno bojišče. Generalni

oberst pl. Woyrsch je s svojimi nemškimi četami razširil postojanko mostičja na vzhodnem bregu Visle; vjeli smo 750 Rusov. Njemu predstavljene avstro-ogrške čete generala Köveša pred zapadno fronto od Iwangeroda dosegle so odločilni uspeh; vjele so 2300 Rusov in zaplenile 32 topov, med njimi 21 težkih ter dva možnarja.

Pred armadami feldmaršala Mackensena držal je nasprotnik včeraj še linijo Nowo-Aleksandrija—Leczna—Salin. Popoldne smo njegove črte vzhodno od Leczne in severno Cholma predili in je bil nasprotnik vsled tega na večjem delu fronte prisiljen, da svoje postojanke izprazni. Le na posameznih točkah se še opira. Vzhodno Leczne vjele smo včeraj 200 Rusov, med Cholmom in Bugom pa dne 1. in 2. avgusta čez 1300 Rusov; zaplenili smo več strojnih pušk.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K. B. Dunaj, 4. avgusta. Uradno se danes opoldne razglša:

Rusko bojišče. Med Vislo in Bug se korakoma umikajoči Rusi na znani način ponosno upirajo. Prišlo je severno Dubienke in Cholma, ob Swinki in ob liniji Leczna—Nowo-Aleksandrija do močnih bojev. Na nekaterih delih fronte napravil je nasprotnik, da bi naše zasledovanje omejil, kratke protisunke, pa ni mogel vzdržati, je bil v n vržen in je nadaljeval ob polnoči svoje umikanje proti severu. Na levem bregu Visle ležeči zapadni del Iwangeroda je v naši roki. Nasproti izliva Radomke na vzhodnem bregu Visle ležeče nemške čete napredovale so zopet.

Med Wladimir—Wolynski in Sokalom razpršile so naše čete neki kozški regiment. Južno Wladimir—Wolynskega videti je velike požare.

Italijansko bojišče. Na Goriškem bili so v noči na 3. avgusta ob robu planote razni posamezni italijanski napadi zavrnjeni; tako južno Sdraussine in vzhodno Polazza, kjer je sovražna infanterija dvakrat z bajonetom napadla, a je bila obvojkana pod težkimi izgubami nazaj vržena. Popoldne dne 3. avgusta poskusili so Italijani pri megli in dežju po ljuti artiljerijski pripravi zopet napad proti našim postojankam na Monte dei sei Busi; tudi ta napad bil je zavrnjen.

V Koroškem in Tirolskem obmejnem okraju prišlo je v nekaterih oddelkih do živahnjega artiljerijskega delovanja. Proti Celonkofelu nastopivša italijanska infanterija, šla je, ker je bila od svoje lastne artiljerije obstreljevana, na zapadni strani visočine nazaj. Napad dveh sovražnih kompanij proti obmejnemu mostu južno Schluderbacha in močnejši italijanski napad na Coldi Lana bila sta zavrnjena.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K. B. Berlin 4. avgusta (W. B.). Iz Ve likega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. V zasledovanju umikajočega se sovražnika dosegle so naše čete včeraj Kupischki. Severno od Lomza bili so Rusi v obrambeno postojanko trdnjave nazaj potisnjeni. Vzhodno in zapadno-pruski polki vzeli so z utrdbami zavarovane prehode čez Narew pri Ostrolenku pod najljutejšemu odporu. Vjeli smo več tisoč Rusov in zaplenili 17 strojnih pušk. Tudi tukaj smo pričeli z zasledovanjem.

Pred Varšavo bili so Rusi iz Blonje-postojanke v zunanjo ferovo linijo vrženi. Armada princa Leopolda bavarskega nahaja se v napadu na trdnjavo Varšavo. Južno-vzhodno bojišče. Pri čez

Vislo prišlih nemških delih armade pl. Woyrscha napreduje napad. Avstro-ogrške čete te armade zavzele so zapadni del trdnjave Iwangerod do Visle.

Nasproti zavezniskim armadam fm. Mackensena skušal je sovražnik tudi včeraj zasledovanje vstaviti; bil je pa pri Leszni, severno-vzhodno Cholma in zapadno Buga zopet poražen. Od danes zjutraj je vrženi sovražnik v nazadovanju med Vislo in Bugom v splošno severni smeri. Tudi pri in vzhodno Ustilugu na Bugu se umika nasprotnik.

Vrhovno armadno vodstvo.

Mitava.

Od nemških čet zavzeta Mitava je glavno mesto ruske gubernije Kurland in leži v široki, plodoviti ravnini ob železnici Riga—Mura vjele, 43 km od Rige. Od 40.000 prebivalcev je več kot polovica Nemcev. Mesto izgleda prijazno, ima 5 cerkev, en muzej, jako močno garnizijo, 40 fabrik z več kot za dva milijona rubljev produkcije. Mitava je jako važni prostor za trgovino z žitom, lanom in semenom v Rigo. K Rusiji prišla je Mitava leta 1795.

Nemške in avstro-ogrške armade so meseca julija vjele 297.903 Rusov, zaplenile 111 kanonov in 558 strojnih pušk.

Glasom uradnih poročil od 1. avgusta so pod avstro-ogrskim vrhovnim poveljstvom stoječe armade zvezancev meseca julija vjele 527 oficirjev, 126.311 mož, 60 kanonov in 202 strojnih pušk.

Nemške armade so na vzhodnem bojišču (Hindenburgove armade) vjele 95.023 Rusov, 41 kanonov, med njimi 2 težka, 4 minske metalce in 230 strojnih pušk.

Na južno-vzhodnem bojišču (armada fm. Mackensena) so nemške in naše čete vjele 323 oficirjev, 75.719 mož, 10 kanonov in 126 strojnih pušk.

Potemtakem znaša torej avstro-ogrski in nemški plen meseca julija:

297.903 vjetih Rusov;

111 kanonov;

558 strojnih pušk.

To so pač tako velikanske številke, da jih ne more nobena armada brez usodepolne škode pretrpeti.

Cesarjeva zahvala proti Italiji se borečim našim četam.

Tedne že stojite, Moji brabri iz vseh delov monarhije, v težkem boju proti mnogo številnejšemu sovražniku. Voditelji in moštvo vseh stopinj, stari možje in mladeniški boritelji tekmujejo v smrtno-pogumni hrabrosti. Na gorskih visočinah, v težavni kraški deželi in na morju izvršujete čine, vredne vaših predhodnikov, ki so se proti istemu sovražniku borili in ga premagali. Njegovo blaznost, da bode z v boj pripeljanim množicam lahko v našo ljubljeno domovino vlomil, ste izjalovili.

Še vas težko pričakuje.

Ako pa tako odlične, izvrstno peljane čete, polne pravega navdušenja svoje najboljšje žrtvujejo, potem se izvrši najtežavnejše naloge. Vam v čast, domovini v blagor!

S srcem polnim hvale mislim na vaše junaške čine, občudovalno zrè domovina na junaške svoje sinove na suhem in na morju, polna zaupanja glede na vas, na zvesto stražo v južnem zapadu.

Dunaj, 29. julija 1915.

Franc Jožef I. r.

* * *

Obenem s tem krasnim dokumentom hvaležnega spoznanja podelil je presvitli cesar po-

veljniku naših proti Italiji se borečih čet nadvojvodi Evgenu vojaški zaslužni križec I. razreda z vojno dekoracijo.

Čestitka feldmaršala nadvojvode Friderika.

Iz vojnega častnikarskega stana poročajo: Vrhovni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik je poslal zapovedniku na jugozapadni fronti generaloberstu nadvojvodi Evgenu naslednjo brzojavno čestitko:

„S ponosnim veseljem zasliši vsa armada in mornarica našega najvišjega vojnega gospoda milostljive besede zvesti straži na jugozapadu. Gnjenege srca čestitam celokopnim, proti Italiji se borečim bojnim silam k temu najvišjemu priznanju njihovih občudovanja vrednih činov ter se iskreno veselim, ko vidim, da so bile odlične zasluge Vaše c in k. Visokosti kot zmagoslavnega voditelja hrabrih junakov poplačane z najmilostljivejšo podelitvijo vojaškega zaslužnega križa I. razreda z vojno dekoracijo.“

Dne 30. julija 1915.

Feldmaršal nadvojvoda Friderik.

Od Sočinih bojev.

Vojni poročevalec lista „Neues Wiener Journal“ piše iz fronte ob Soči: Na Doberdolski planoti so padle hekatombe Italijanov. Dobi se polke, ki so izgubili zlasti pri protinapadih 80 odstotkov svojega moštva. Italijanska artiljerija je napravila med bitko cele mase municije, česar vojna zgodovina doslej še ne pozna. Ni mogoče, da bi se to pozneje ne bi britko maščevalo. Način bojevanja italijanske artiljerije si je mogoče razlagati le tako, da je hotel Cadorna na vsak način predrti našo fronto. Cadornov načrt ni bil slabo mišljen, ali posrečiti se ni mogel, ker je na svetu infanterija, ki vzdrži vsak ogenj: naša infanterija je vzdržala! Italijanska infanterija ne dosega naše, zlasti ne v bližinskem boju. Kako veliko važnost je polagal Cadorna na prodrte soške fronte, je razvidno iz tega, da so bojujoče se čete izgubile polovico svojega moštva.

Pelagruž.

K. B. Dunaj, 30. julija. Italijani so pred kratkim na otoku Pelagružu (Pelagrose), ki ga mi nismo vojaško zasedli, napravili brezlično postajo. Dne 28. julija je skupina naših torpedovk s strelji iz topov porušila postajno poslopje in podrla jambor. V zvezi s tem in da se spozna, kako je zaseden otok, so torpedovke izkrcale mal oddelek vojaštva za oestro rekognosciranje. Vkljub ljutemu odporu je oddelek čez sovražni strelski jarek prodril do močno betoniranih obrambnih naprav Italijanov in jim s podporo artiljerijskega ognja naših ladij prizadel znatne izgube. Med drugimi sta padla zapovednik italijanske posadke in še neki drugi oficir. Po uspešnem rekognosciranju se je naš oddelek vzlic presili sovražnika vrniti na ladje, ne da bi imel znatne izgube. Sovražni podmorski čolni so zaman lancirali več torpedov na naše enote.

Posrečen napad na laški tabor.

Listi poročajo o posrečenem napadu na italijansko vojaško taborišče pri Moši po avstrijskem pancerskem vlaku. Pancerskem vlaku se je posrečilo v temni noči priti do Moše, ki je v bližini Kormina. Ko je vlak zagledal italijansko taborišče, je zagrmelo iz strojnih pušk iz vseh vozov vlaka. Obenem so bile vržene na taborišče vžigalne bombe; kar naenkrat je celi tabor gorrel. Beželi Italijani so se v zmešnjavi kakor znoreli obnašali. Strojne puške pa so jih kar po vrsti pobile na tla. Potem se je vrnil pancerski vlak nepoškodovan v Gorico.

Gibanje proti vojni na Italijanskem.

„Münchener Abendzeitung“ poroča iz Chiasso:

V raznih mestih Italije vršijo se neprenehoma pod močno udeležbo širokih slojev veliki izgrediva za mir in proti vojni. V Rimu, Neapelju, Genovi, Florencu, Bologni, Turinu in Milanu dovedli so ti izgrediva vkljub veliki porabi policije in vojaštva

do javne vstaje. Trgovine so morale za-
preti, ker so se bale, da jih bode lačna mno-
žica oplenila. V Rimu so palače kraljeve
družine ter zasebna stanovanja ministrov in
poslanikov vojaško in policijsko zastražene.
Ob Partii via vršile so se pred angleškim
poslaniškim poslopjem krvave praske med
izgredniki in vojaštvom; množica je hotela
napasti angleškega poslanika Rennela Rodd,
ki se ga smatra za glavnega krivca italijanske
usode. Ministra Sonnino in Salandra
zamoreta le pod vojaškim spremstvom
v svoje pisarne prihajati. Kdor ima sredstev
zapušča Rim. Trdi se, da industriji v svojih
lastnih fabrikah vse uničujejo, da bi preprečili
izdelovanje municije. Svoje denarje so že v ne-
vtrudnem inozemstvu spravili. V Milanu se raz-
širja sramotilne spise, v katerih se smeši gene-
ralštabnega šefa Cadorna, češ da bobe itali-
janska armada šele po štirih generacijah v Av-
strijo padla.

Kolera v Italiji.

Iz Lugana se poroča: Zadnje dni pri-
hajajo govorice o izbruhu kolere v
južni Italiji. Vlada objavlja tudi že oistre
odredbe zaradi kužnih bolezni; to je nekako
potrdilo te vesti. Kor. urad poroča tudi, da po-
šilja Italija svoje ranjence že v Sicilijo. To ozna-
čuje velikansko število laških ranjencev.

Srbska skupščina.

V srbski zbornici prišlo je do pravega vi-
harja, naperjenega proti ministru Pasiću in proti
Rusiji. Rusija zahteva namreč od Srbije, da naj
ta z ozirom na italijanska stremeljenja opusti
svoje želje na Durazzo ter da naj zopet z ozirom
na Bulgarijo pusti Makedonijo. Tega seveda Srbi
na noben način nočejo storiti, Zdjaj so na Srb-
skem izpoznali, da je Rusija napram njim ravno
tako hinavska kakor napram drugim narodom.
Radovedni smo na nadaljne dogodke na Balkanu.

Ruska дума.

Na vedno energičnejšo zahtevo radikaln h
strank in veled vedno bolj se razširjajoče neza-
dovoljnosti na Ruskem sklical je car duma.
Merodajni ministri so imeli zanimive nagovore,
v katerih so pravzaprav priznali, da stoji
jako slabo z rusko armado. Priprav-
ljali so javnost nato, da bode ruska armada
morala izprazniti Varšavo. Obenem so
z gnusnimi lažmi in medenimi obljubami s-
naubili doslej nepristranske države, zlasti Rumunsko.
Upati je, da Rumunska ne bode sedla na lim,
na katerega je sedel italijanski krivoprišežni
kralj. Poljakom obljubuje krvavi car po vojni
vse mogoče prostosti; ali niti zadnji poljski pa-
stir na carjeve obljube ne da nič!

Njemen-Narew-fronta.

V boljše razumevanje uradnih vojnih poro-

Die Narew-Njemen Front.

ročil prinašamo mali zemljevid t zv. Narew-
Njemen-fronte.

Revolucijska znamenja na Finskem.

Stockholmski „Tageblatt“ poroča iz Peters-
burga: 5. in 6. ruski gardni infanterijski regi-
ment je zaradi izbruha lokalnih nemirov v
Helingsfors odšel. V Christinestad so
finški revolucionarji novo zgrajeno
fabriko za smodnik v zrak spustili.
(Kakor znano, je finški narod v svojem
srču hod nasprotnik Rusije in čaka le težko
trenutka, da bi se rešil carjevega jarma. Op. ur.)

Papež — za Italijo!

K.B. Rim, 2. avgusta. Kardinal državni
tajnik Gaspari poslal je kardinalu Bacilieri,
škofu v Veroni, pismo, v katerem inenom
papeža (!) odgovarjajoč na škofovo prošnjo de-
kanat Ala ter parrochio Prentonico od
dieceze Trient provizorično škofu v Veroni
podstavlja.

(Ta novica je tako presenetljiva in razbur-
ljiva, da bi jo človek ne verjel, ako bi jo ne
razpošiljal c. k. urad. Papež podstavlja
torej avstrijsko zemljo, del tirolske,
veroneškega (torej italijanskega)
škofu. Res je, da je ta zemlja sedaj od La-
hova zasledena; ali Belgija je tudi od Nemcev
zasledena in vendar jo papež ni podstavil nem-
škimi škofu! Res, ne moremo verjeti, da bi
vatican avstrijske in nemške katoličane tako
smrtno v obraz udaril. Saj ima papež od Av-
strije največ dobrot, medtem ko so mu Ita-
lijani njegovo državo „oropali“ in ga držijo kot
„vjetnika“. Prepričani smo, da bode naša du-
hovščina korajžno v Rimu proti tej nečuvani
krivici nastopila! Op. ur.)

Druga bitka ob Soči.

Iz vojnega poročevalskega stana pišejo:

Po desetdnevnem boju, ki ima, kar se
ljutosti tiče, zelo v sedanjih vojni le malo pri-
merov, se je končala druga bitka ob Soči. (O
prvi bitki smo svoj čas natančno poročali. Op.
ur.) Ob neomajljivem odporu avstro-ogrskih čet,
ki branijo južno-zapadno mejo monarhije, so se
zopet razbili italijanski valovi. Drugič v tem
meseču se je popolnoma ponesrečil več dni tra-
jajoči, s brezprimerno ljutostjo se vršeči boj,
ofenziva, pri kateri je sodelovalo ogromno šte-
vilo ljudi, topov ter se vporabila ogromna mno-
žina streliva.

Soška fronta, ki varuje od Adrije pa do
koroškega gorolja pred vpadom sovražnika, je
ostala s svojimi utrdami popolnoma v po-
sesti naših čet, čeprav so Italijani vse
storili, da bi prodrli.

Koncentracija sovražnika.

Ko smo odbili prvo ofenzivo, so mislili
Italijani s še energičnejšim in s še večjimi ma-
sami izvedenim sunkom končno vendar omajiti
našo fronto. Zbrali so moči zdaj na razmeroma
majhnem odseku. Proti doberdobski planoti in
goriški mostni utrdbi se je koncentrirala vsa
sila naskoka. V odmoru med obema bitkama
so postavili sem še večje mase artilje-
rije ter zbrali 17 divizij, torej pač 200.000
mož, da pripravijo ofenzivo. Dne 18. julija se
je pričela bitka. Ob zori se je pričela predpri-
prava laške artiljerije. Grozovito silna je bila.
S poljskimi kanoni, lahкими havbicami, 14-9 cm
havbicami in težkimi kalibri 21 do 28 cm so
obsipali Italijani naše čete, vkopane na goli
kraški planoti, cele ure z vedno večjo ljutostjo.
Peklenska kanonada, pri kateri so
vporabili ogromne množine streliva.

Boj moža proti možu.

Ko je sovražnik menil, da je otesil naše
pozicije, je prišla infanterija k naskoku. V glo-
bokih vrstah so pričele naskakovati kolone. Res-
nično so prišli oddelki v najsrednejša kritja,
kjer je kmalu prišlo do ljutih bližinskih bojev.
Bajonet in kopito in ročne granate
so odločevale v tem boju v jarkih
mož proti možu. Zarometi so delovali. Zama-
n so skušali Italijani doseči vspehe s svojimi
eksplozivnimi cevmi, morali so nazaj. Naši mož-
narji so kronali delo tega dneva. Njihov krasen,
sigurno namerjen ogenj je uničil pet sovražnih
baterij.

Devetnajstega je znova vplamtela bitka,
tokrat tudi z vso silo ob goriški mostni
utrdbi. Preko vinogradov je prišla ednajsta
italijanska infanterijska pehota po zopetnem
grozovitem ognju proti Podgori. Hribi mrtve-
cev so se kopičili, toda Italijani niso
odnehali. Tudi smo jih še le v bližinskem boju
prisilili, da so se umaknili. Toda tako lahko se
niso udali. Zopet je pričela artiljerija, ljutejša
nego zjutraj in znova so pričele naskakovati
redke rojne črte. Štiri ure je trajalo
borenje, nato se je moral nasprotnik v dru-
gič umakniti. Slabo je šlo ta dan v bitki ob
Doberdobski planoti. Štirikrat so tu na-
skočile na padalne čete pri Zdravščini
ogrske domobrance. Odbiti, so se vsakokrat
trdozratno zagrizli ob robu planote. Tudi pri
Polazzu, Redipulji, Vermeglianu in vrhu Kosič
je sledil naskok naskoku, toda čeprav so Ita-
lijani pošiljali v boj vedno novo moštvo, so naši
hrabri vzdržali. In tako je šlo dan za dnevom.

Cel hrib v plamenu.

Dvanajstega zvečer so izvršili Italijani s ču-
dovitim naporom sil napad na vrh Sv. Mihela.
Njih artiljerijski ogenj je bil nepopisno ljut.
Hrib je bil dobesedno zavit v plamen
in oblake prsti. Hrabri branitelji, na ka-
tere je padala brezkončna toča izstrelkov, so se
končno umaknili. Italijanska infanterija je prišla
na vrh; toda že naslednje popoldne so jih zopet
pomedle rezerve, ki jim je poveljeval generalmajor
Boog. Ravnotako se je godilo sovražnim oddel-
kom, ki so stivali pri Zagraju in ki smo jih
nagnali v beg.

Ali Cadorna je poslal nove divizije v boj.
Italijanska artiljerija je še ljutejša posegla vmes,
morje ognjenih cevi je blulvalo
proti planoti in proti mostni utrdbi. Dan
in noč se je bitka nadaljevala.
Nočni napadi pri Selcu in Vermeglianu so se
ponesrečili, ranotako naskoki pri Polazzu. Pri
Zdravščini, kjer smo svoje čete nekoliko umak-
nili, smo z navdušenim protinapadom vrgli nazaj
Italijane. Pri Podgori in Pevmi je moral sovraž-
nik tudi odbiti s krvavimi glavami. En sam dan
je naskočil Podgoro zaporedoma z 10 polki. Ali
vse pozicije so ostale v naši po-
sesti. Naslednji dan pa so se zopet pričeli
na celi fronti naskoki.

Sovražnik odnehuje.

Še le koncem tedna je sovražnik odnehal,
toda le v to svrhu, da potem še enkrat zbere
vse svoje moči ter še enkrat prične na-
padati. Toda tudi zopetni napadi pri Podgori,
Polazzu, Vermeglianu, Selcu so se popolno-
ma ponesrečili. Po zadnjih obupnih noč-
nih naskokih, ki so sovražnika veljali tisoče
človeških življenj, je bila izčrpana nje-
gova napadalna moč. Ta velikanski boj, ki ga
je bojevalo več nego četr milijona
borilcev proti manjšini, se je odločil v pro-
speh branilcev. In to, čeprav je nudil sovražniku
posebno teren pri goriški mostni utrdbi s svo-
jimi vinogradi, nizkim grmičevjem in kamenitim
zidovjem mnogo kritij, čeprav smo na kraškem
terenu izvanredno težko zgradili pripravna kritja
za obrambo, posebno z ozirom na učinkovanje
artiljerije.

Vojni poročevalci še pripovedujejo: Z gro-
zovitim ognjem so obsuli Italijani zlasti južni
del naših črt. Skoraj 36 ur je trajalo gromenje.
topov. — Na nekaterih delih fronte so spravili
Italijani v boj do 10 bataljonov, ki pa so bili
skoraj popolnoma poraženi. Enega regimeta,
ki je trpel že preje dosti, je ostalo le še par
vojakov. Enaka usoda je zadelja neki drugi re-
giment.

Mrtvaški smrad ob Soči.

Iz vojnoporočevalskega stana poročajo listu
„Kölnische Zeitung“: Kupi mrtvecev, ki se dri-
gajo pred pozicijami c. in kr. čet, ne naraščajo
le uro za uro, marveč je tudi mrtvaški smrad
ob celi fronti bojišča postal že tako neznošen,
da dobavljajo iz Gorice in drugih krajev iz vseh
lekarin in drogerij parfeme in dišave v velikih
množinah, da olajšajo četam bivanje v taki
atmosfera.

Potujte v domovino!

Da ljubijo naravo naši hribolazci tudi sedaj med vojnim časom ter tudi sedaj v tem resnem času, ko je Avstrija in Nemčija ogrožena od cele vrste sovražnikov, pridno nadaljujejo svoja potovanja in se niso takoj spremenili v čemerne zapečkarje, je dejstvo, ki je le v največji meri razveseljivo. Vendar je dalo to že dostikrat povod k neslanim opazkam; zlasti neopravičljivo je očitanje špisarjev, katerih nikjer ne manjka, in pivskih bratov, „da bi se naj hribolazci sramovali tudi sedaj prisegati na potovalno veselje, med tem ko morajo trpeti naši vrli vojaki na bojnem polju bolesti in pomanjkanja“.

Tisti, ki sodijo someščane na ta način, so navadno sami čisto zaduji, katerim bi prišlo na misel, da bi si radi vojske naložili kake odtrganje.

Upravičena je zahteva, da računamo z resnim časom, vendar ne sme iti predaleč veselje nad potovanjem in strast po zabavah se ne sme zamenjati. Pri tem je treba pomniti, da ima potovanje za glavni namen vzdrževanje in pospeševanje zdravja. Visoko ceniti je tudi etično in estetično vrednost, ki je spojena s potovanjem.

Isto, ko pri turistih, velja tudi za one, ki so potrebni letovišča. Ravno v času, ki zahteva so valed večjega dela in razburjanja na živčno moč vsakega posameznika največje zahteve, more imeti bivanje v poletni krasoti blagonosen učinek. Poletje je studenec, iz katerega črpajo bolniki, okrevajoči in počitka potrebni nove moči in sveži pogum, da lažje prenašajo nepravilike, s katerimi nas sedaj obdaja življenje.

Kako in kje se naj v tem poletju odpočijemo? Kaj je bližje, ko opomin: Spominjajte se domovine, proučujte jo natančneje in napotite se na ta ljuba mesta.

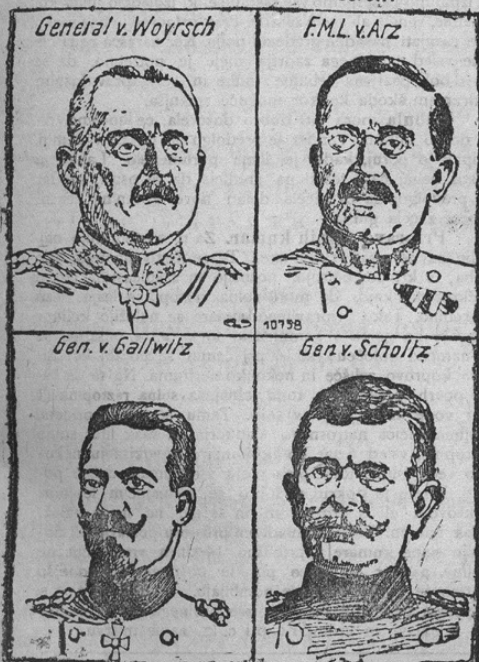
Daleč od vojnega divjanja leži Štajerska. Blagoslovljena je z elementi prirodne lepote — visoka gorovja s presilno, mnogostransko krasoto in ljubke livade, griči in ravnine, šumeče reke in zelena jezera, srce okrepčujoči gozdovi in zeleneča polja — vse je v njej zastopano. Gradovi in gradiči s svojimi bajkami, srednjeveška kulturna mesta in novodobne ustvaritve srčkane vasice, slikoviti samostani — kakšno bogastvo!

Tedaj ne doma ostati, temveč domov po-

Zavezniški vojskovodje na vzhodu.

Prinašamo slike najvažnejših in zdaj mnogokrat imenovanih vojskovodij v borbi proti

Die Verbündeten Heerführer im Osten.

Rusiji na vzhodu i. s nemških generalov pl. Woyrsch, pl. Gallwitz in pl. Scholtz, ter avstro-ogrškega feldmaršallajtnanta pl. Arz.

tovati. Kdor se more odtrgati za par dni ali tednov, naj pohiti ven v sveto krasoto lepe narave. Kaj vse v domovini še čaka odkritja!

Pred vojsko je brez vzroka nešteto milijonov romalo v inozemstvo. Veljalo je takorekoč za sramoto, če ni kdo vsaj enega dopusta preživel v inozemstvu. Po vojski bo to drugače. Za dolgo časa bo tem v prvi vrsti prišla v poštev naša domovina, zvesta zavezana Nemčija in dežele, ki so ostale nepristranske.

Denar, ki ga moremo prihraniti v vojnem letu valed opustitve potovanj v inozemstvo, naj pride na dobro naši domovini, someščanom, ki imajo se boriti v težkem gospodarskem boju. Vojska, ki je na tolikih poljih vse preobrnila, prinese seboj, da moramo spremeniti vprašanje o poletnem počitku. Prenapetih zahtev v tem letu gotovo ne bo nihče stavil, povrnili se bomo nazaj k naravnemu življenju. Z drugimi očmi in srci bomo občudovali tokrat lepote naše domovine, z iskrenejšimi občutki ko sploh kedaj v sladki zavesti, da se moremo le v svoji dragi domovini resnično srečne počutiti.

Kot letovišča pride letos manjše število krajev v poštev, vendar jih je toliko, da najde lahko vsakdo v izbranem kraju popolno zadovoljitev. Pri tem nudijo popolno varnost pred vojnimi grozami in vojno nevarnostjo. Vlada gospe Styrije je velika. Hribolazcem nudijo naša visoka gorovja posebno užitka polne izlete in kdor se ne obuje z žrebli nabitih gorskih čevljev, ta ostane v prijaznih dolinah, kjer se razveseljuje njegovo oko nad najrazličnejšimi stvarmi. Pokrajinske lepote, izleti na vse strani. Ne na zadnjem mestu naj se opomni na naša zdravilišča in kopelji, katerih mnogo imajo daleč izven domovine slovito ime.

Zares lepa je naša domovina, proučujemo jo natančneje in bodimo ponosni na to blagoslovno krasno alpsko deželo!

(Jožef Rückl.)

310

Razno.

Privijanje cen. V zadnjem času se je po časopisju, pa tudi drugod opetovano priporočalo kmečkemu prebivalstvu, naj zato, da se izogne preganjanju radi privijanja cen, za svoje izdelke sploh ne zahteva nobene cene, temveč naj kupca samo vpraša, kako ceno je voljan plačati, in naj kupčije ne sklene, ako mu ponujana cena ni povšeč. Tudi tako postopanje prodajalca, ki blaga ne proda preje, dokler se mu ne ponudi čezmerna cena, ko jo ima v mislih, stori čin prestopka privijanja cen, ter je bilo že mnogo ljudi, ki so tako postopali pri prodajanju, občutno kaznovanih, ne samo z denarjem, temveč tudi z zaporom. Pa tudi tisti, ki izpodbujajo na povedan način k privijanju cen, so v nevarnosti, da jih bo kazensko sodišče zasledovalo in da bodo posebno takrat strogo kaznovani, če se obračajo svojimi nasveti do širših krogov v tiskovinah, okrožnicah ali na zborovanjih. Svariti je treba prav resno, naj se taki nasveti ne dajejo ali ubogajo.

Nemški službeni jezik pri železnicah. Uradna „Wiener Allgemeine Zeitung“ poroča: Železniško ministerstvo je za notranji službeni obrat odredilo iz ključno nemščino kot službeni jezik. Kdor torej ne zna nemški, ta ne more in ne sme biti več pri železnicah nastavljen. Ta odredba je bila že od nekdaj skrajno potrebna, kajti kakor pri armadi potreben je tudi pri železnicah enotni službeni jezik. In v to svrhu je na Avstriskem ravno edino nemščina primerna. To mora vsak pametni človek priznati, pa če je še tako narodni Slovenec ali Čeh. Sicer pa je ravno železniški obrat v taj vojni to potrebo nemškega poslovnega jezika dokazal.

Novo cigarete. Tobačna režija je pričela s 1. avgustom prodajati nove cigarete „Divia“, ki so iste kakovosti kakor „Mirjam“, pa imajo nastavek (Mundstück). Cena nove cigarete stane 5 vinarjev.

Hmelj. Iz Žalca se javi, da se bode splošno obiranje hmelja letos pričelo 9. avgusta. Obirovalci se vozijo na južni železnici in sicer od Brežic oziroma Zagorja via Zidani most, Celje, Maribor, Marenberg, na podlagi legitimacijskih listov, ki se dobe pri občinskih zastopih ali pri hmeljarskem društvu v Žalcu, s polovično karto (50 odstotkov). Za popolno, vsestransko varstvo obiralcev bodo pristojne oblasti skrbele. Žalski hmeljarji so sklenili, da bodo letos plačevali po 18 vinarjev od škafa in da bodo dajali obiralcem trikrat na dan toplo hrano.

Kolera v Rumuniji. V raznih rumunskih krajih je izbruhnila azijska kolera. Splošno sodijo, da so jo zanesli tja ruski dezertjerji, ki so prihajali v prav velikem številu preko rumunskih mej.

Mati šefa našega generalštaba Barbara Conrad pl. Hötzen Dorf je v 81. letu svoje starosti umrla.

Ruski premog na Dunaju. Dunajska občina je sklenila z vojaško upravo zasedenega rusko-poljskega ozemlja pogodbo glede dobave premoga iz dombrowskega rudokopa. Vsak dan bo prihajalo na Dunaj 40 do 50 vagonov ruskega premoga.

General kavalarije vitez pl. Ziegler †. Po 8-dnevni boleznii umrl je na koleri komandant nekega avstro-ogrškega kôra, general kavalarije vitez pl. Ziegler. Nesrečnež se ni pustil proti koleri varstveno kože cepiti. Noben drugi oficir ali vojak njegovega zbora ni dobil te bolezni; le on, ki je omenjeno previdnost opustil... Pokojni general bil je eden najzibornejših vojakov naše slavne armade.

Vojne marke. Iz prodaje vojnih mark, ki so za 2 vinarja dražje nego navadne pisemske marke, se je napravilo doslej 600 000 kron čistega dobička, katera svota se je izročila skladi za pomoč vdovam in sirotam vojaštva.

Dražilci živil. Proti klerikalni „Großein-kaufsgesellschaft“ na Dunaju, to je zadrugi, ki na debelo kupuje in prodaja živila, se je začela sodnijska preiskava zaradi odušitve pri živilih.

Tožbe o splošni draginji. „Grazer Tagblatt“ piše: Cene življenjskih sredstev šle so v zadnjem času zopet močno navzgor. Vkljub izborni žetvi krompirja zahteva se popolnoma neznosne cene. Ta draginja zadeva zlasti pokrajine južne Štajerske, kakor n. p. občine Ormož, Ptuj in Središče, kjer zahtevajo proizvajalci sami 20 kron za 100 kil krompirja. Prejšnja leta se je isto množino krompirja dobilo za 6 do 7 kron. To zvišanje sene znaša 250 procentov. Mrda bodo zadostovale te vrstice, da opozorijo kompetentne oblasti na to popolnoma neopravičeno zvišanje krompirjevih cen.

Sporod dosedanjih vojnih napovedi v svetovni vojni. Osem držav je napovedalo od začetka svetovne vojne Avstriji vojno. Zaradi Sarajevskega umora in političkih razmer je Avstro-Ogrska napovedala Srbiji vojno dne 28. julija 1914; dne 5. avgusta Rusiji; dne 8. avgusta je napovedala vojno Črna gora Avstro-Ogrski. Vojna napoved Anglije in Francije se je izvršila dne 13. avgusta. Kot peta država je napovedala vojno Avstro-Ogrski in Nemčiji Japonska dne 23. avgusta. Avstro-Ogrska je napovedala vojno Belgiji dne 27. avgusta. Italija pa je napovedala svojo vojno

Avstro Ogrski dne 23. maja 1915. Vojno stanje med Turčijo in entento je nastopilo dne 31. oktobra lani; vojne napovedi med Italijo in Turčijo doslej še ni, ni pa več daleč. Nemčija se nahaja v vojnem stanju z istimi državami kakor Avstro Ogrska, le z Italijo še ni v vojnem stanju, čeprav so razdrite diplomatske zveze.

Razpuščena italijanska društva v Istri. Tržaško namestništvo je razpustilo še ta italijanska društva v Istri: „Ciccolo Nicolò Rizzi“ v Fazani, „Società filarmonico-drammatica con biblioteca circolante“ in „Gabinetto di ritrovo agricolo-sociale Sanvincenti“ v Sanvincentu in „Ciccolo popolare di cultura“ v Galežanu.

Premestitev Škodove tovarne za stroje in kotlarnice. Praško osrednje ravnateljstvo združenih tovarn za stroje se je obrnilo na razna mesta na Češkem radi premestitve Škodove strojne tovarne in kotlarnice iz Plzna. Zabteva se brezplačen odstop primerne zemljišča v izmeri 250 ar. zgradba cest in kanalov, preskrba potrebne vode za ljudi in stroje in popolni ali delni odpust ob činskih doklad. Investiralo bi se v podjetje 10 do 12 milijonov kron; zaposlenih bi bilo v tovarni 200 uradnikov in do 2000 delavcev. — Praško socialno demokratično „Pravo Lidu“ piše o Škodovih tovarnah: Petnajsttisoč ljudi dela v Škodovih delavnicah v Plznu tudi ob nedeljah in praznikih, da se more zadostiti velikim potrebam glede vojnega materiala. Tovarno so v smeri proti mestu razširili s kompleksom novih modernih oddelkov, tako, da so se morali izpremeniti mestni regulacijski načrti. Onstran železniške proge, ki je preje proti zapadu omejevala tovarno, bodo v kratkem gotova poslopja za vrsto novih oddelkov. Vsak prazen prostor tovarniškega ozemlja se je v zadnjih mesecih zazidal, mnogim starejšim zgradbam se je dozidalo po eno ali več nadstropij, in ko še vse to ni zadostovalo, so se odločili za zgradbo nove velike podružnice Škodovih tovarn v bližini starega strelišča, kjer se razen tovarniških poslopij gradi tudi nova delavska kolonija. Reservoir delavskih moči v zapadni Češki tudi ne zadostuje več in iz cele Avstro Ogrske in tudi iz sosedne Nemčije vro delavci semkaj. V tovarni delajo Čehi in Nemci, Madžari, Hrvati, Poljaki, Slovaki. Nemci iz cesarstva; slišijo se jeziki vseh narodov v monarhiji. Baterija za baterijo se prebira in odpravlja na železnico, poškodovani topovi se popravljajo z največjo naglico. Strelišče ne zadostuje več za preizkušanje novih in popravljenih topov, možnarjev in strojnih pušk; ravnokar pripravljajo novo, veliko večje strelišče. V mestu se cel dan sliši grmenje topov, da šklepetajo šipe v oknih; vmes prasketajo tu in tam strojne puške. In prebivalstvo se spominja naših čet v Galiciji, kjer je velik del doseženih uspehov pripisati Škodovim topovom.

Pet milijonov mrtvih. Na podlagi sicer le približnih, vendar pa verjetnih računov iz nevtralnega inozemstva znašajo skupne izgube vseh vojskojočih se držav 5 milijonov mrtvih in 7 milijonov ranjenih.

Kdo je obroževal Albance. V protislovju s poročilom „Agenzie Stefani“ iz Niša priznavajo italijanski listi kakor tudi poluradna „Agenzia Itabana“, da je svoj čas Albance oborožila Italija sama z italijanskimi puškami, Avstrija pa je dogovorno z Italijo dobavljala zanje topove.

Goriški nadškof se je preselil iz Gorice v Postojno na Kranjskem, kjer začasno ostane.

40 letni učiteljski jubilej obhajajo ta mesec sledeči spodnještajerski učitelji: Franc Vrečko, ravnatelj v Slov Gradcu, Al. Sedlaček, nadučitelj v Mariboru, Karl Prestevšek, nadučitelj v Slivnici pri Mariboru, Joh. Adamič in Anton Brezovnik, vpokojena učitelja v Vojniku. Več njih tovarišev iz leta 1875 je že umrlo. Čestitamo vrlim šolskim veteranom! V 40 letih so gotovo več slabega nego dobrega doživeli. Saj je bila šola dostikrat taborišče političnih strasti. In najtemnejši sovragi ljudske izobraženosti so šolo vedno hoteli pod svoj klobuk spraviti, temvečja čast gre tedaj učiteljem, ki so ostali tekom štirih desetletij zvesti svojim idealom. Še enkrat naše čestitke!

Slovenski begunci se nabajajo glasom urad

nih sporočil v sledečih deželah: Na Nižjeavstrijskem 1960 beguncem, na Ogrskem: v Tolni 8000 in v Fejeryu 3000 beguncem.

Laška narodna jed. „Liller Kriegszeitung“ prinaša sledeči zabavni recept o laški „narodni jedi“: „Frutti d'Italia, slavna italijanska narodna jed. Vzemite pest lumparije, mešajte in polgoma prilijete še enkrat toliko zahrbitosti, prideni nekoliko na drobno sesekane čuta za čast, pomešajte vse to z dobrim delom dnešnega siromaštva, ki si ga poprej opral s hinavstvom, koliko ga gre na konec noža, pomešajte zopet vse z lončkom nezvestobe, pustite, da ta zmes skozi deset mesecev počasi vre nad ognjem požrečnosti, odcejajte previdno kar bi še bilo poštenosti — in imel boš slavno italijansko narodno jed „Frutti d'Italia“. Glej, da se čimpreje pohladite...“

Umrla je v Ptujju odvetkova soproga gospa Ana pl. Fichtenau Družini naše iskreno sožalje. Bliža žena naj v miru počiva!

Kmetje pozor! Žito nove žetve se ne sme nikomur drugemu prodajati, nego od politične oblasti pooblaščenim osebam vojnega zavoda za promet žita. Kdor bi drugemu prodajal, bi bil strogo kaznovan. Vse druge kupčije so neveljavne in strogo prepovedane. Torej pozor!

Za potovanje na Štajerskem je — kakor poroča vojaška oblast — vendar potrebna legitimacija od okrajnega glavarstva. Opozorjamo na to dejstvo!

Ne begajte ljudi! Poroča se nam: Župnik Vogrin v Sv. Barbari v Haložah je pred kratkim razglašal, da se bode v Možgancih žito kupovalo in prodajalo (!). Mnogo Haložanov se je vsled tega tja podalo. Tam so seveda izvedeli, da so bili hoteli ali nehoti nafarbanj. Žito se le od po oblasti pooblaščenih oseb za državo kupuje, ne pa prodaja. Tako beganje ljudi je pač nepotrebno. Izobraženim duhovniškim gospodom bodo vendar postave bolj znane nego kmetu...

Vstavljeni časniki. Strankarska lista českoslovske socialne demokracije „Pohoden“ v Horitzu in „Rozhledy“ v Kraljevem gradu bila sta od oblasti vstavljena.

Iz Konjic se piše: Pri neki oblasti v Konjicah uslužbeni pisarniški pomočnik Albin Kropelj, ki se je pred izbruhom vojne kratak čas v Belgradu nabajal in je zdaj kot pisar od vojne službe oproščen, je te dni ponudi občinsko stražo z zahtevo predložitve izkaznice itd. v izvrševanju njene službene dolžnosti nadlegoval in motil, vkljub temu, da so mu od občine izdana naročila prav natanko znana...

Nesreča. V Celovcu prišel je neki berač pod cestno železnico, ki ga je na tla vrgla in ubila. Voznik je nedolžen.

Tatvina. V Celovcu vlomil je neki tat v prodajalno gospe Schrott in je ukradel blaga za 100 kron, 4 namizne prte, 1 škarje, 1 dežnik in 1 par čevljev. Dolžijo tatvine nekega vojaka.

Požig. V vodni žagi posestnika Petra Leban v Außertenchenu na Koroskem nastal je te dni ogenj, ki je skoraj novo žago popolnoma uničil. Škoda znaša 3000 kron in je večidel zavarovanjem krita. Sumi se, da se je zgodil požig, čeprav se storilca ni dobilo.

Tatovi koles. 16-letni Jože Kramberger v Mariboru je skupaj z nekim 13 letnim tovarišem tekom zadnjih tednov štiri kolesa ukradel in prodal; denar sta mlada lopova zapravila. Kramberger bil je vsled tega na 6 mesecev težke ječe, njegov nedoletni tovariš pa na 6 tednov zapora obsojen.

Tatvina. Zaprlj so v Beljaku perico Veroniko Lipič in njenega ljubimca Hanacika. Ta je kradel erarij življenska sredstva in jih je dajal svoji ljubici.

Vlom med mašo. Iz Sv. Lenarta v Sl. gor. se poroča: Ko sta bila zadnjič gostilničar Janez Skrober in njegova žena Marija iz Vrance pri jutranji maši pri Sv. Antonu, vlomili so tatovi v njih zaprto hišo in so pokradli obleke, okajenega mesa in masla, srebrno žepno uro, 250 kron denarja, 50 litrov vina in 20 litrov sadnega mošta. Skupna škoda znaša 548

kron. Občinski predstojnik Lorenčič opazil je v svoji koruzi pisker masti. Čakal je in opazil neko Frančiško Kovačič, ki je prišla s svojim možem Rudolfom po maslo. Tatice so vjeli, medtem ko je mož z denarjem pobegnil.

Vlom. V vilo Worschenek pri Maierigggu so tatovi vlomili in pokradli mesa, perila ter čevljev za 100 kron. Tudi v nekih sosednih vilah so vlomili.

Dva vagona mrve v plamenih. Iz Spodnjega Drauburga se poroča: Na odprti progi med Vuzenico in Spodnjim Drauburgom vnela sta se dva vagona z mrvo. Vlak se je moral vstaviti in oboju se je posrečilo, da je vozova odpelo. Potem so gasilci pod vodstvom g. Golla požar pogasili. Vlak je imel 14 vagonov mrve seboj.

Kravo žeganje. Pri zadnjem žeganju v Framu pijančevalo je več fantov iz Račjega in Mauerbacha v gostilni Alojzije Stampf. Prišlo je do prepira in pretepa, pri čemur sta bila dva fanta iz Mauerbacha z nožem ranjena. Zanj se se potem fantje iz Račjega oborožili s poleni in kamenji in so svoje nasprotnike čakali. Prišlo je do groznega pretepa. Občinski predstojnik je skušal mir napraviti; moral se je pa sam z revolverjem brautiti, ker ga je hotel neki črnovojnik z bajonetom napasti. Taki pretepi so za sedanjí čas pač prava sramota.

Smrt črnovojnika. Pri železniški postaji Pesnica je stal črnovojnik Franc Portljič na straži, ko ga je vlak zadel in tako hudo ranil, da je na vožnji v mariborsko bolnišnico že umrl. Nesrečnež zapuščal vdovo in 3 nepreskrbljene otroke.

Velika tatvina kokoši. Pred kratkim bilo je posestniku Keller v Pesnici 7 kokoši ukradenih. Te dni mu je zopet zmanjkala 1 kokoš, 8 mladih piščancev in 4 mladih rac. Tatova še niso dobili.

Dva nevarna zločince. Neki Johan Kusman, ki je od 26. deželnoobrambenega polka dezertiral, in neki črnovojniški delavec Peter Rojan sta izvrševala že dalje časa v mariborskem, celjskem in ptujskem okraju razne vlome in tatvine. Celjski orožniški stražojster Arnusch ju je vjel. Pred kratkim izvršila sta tudi nad zakonskima Johanom in Cecilijo Vanusek pri Celju roparski napad in sta jima vse vzela, kar je imelo le količjak vrednosti. Ker sta v Guberju popivala, ju je orožnik zasačil in zaprl. Oddali so ju etapnemu štacijskemu komandu.

Gospodarske.

Čebulna muha. Po leti lahko opazimo na čebulnih gredah nekaj prav posebno zoostal h čebulic z večim listjem. Če mlado čebulico razrežemo, najdemo zavite rove, kjer gospodari bel, do 7 milimetrov dolg breznožni ogrc. Napadene čebulice hirajo, dokler ne zamrejo in segnijejo. Tega škodljivca pokončamo najlažje na ta način, da izpulimo in sežgemo vse rastlinice, ki izgledajo julija kot bolhne, venele ali so že zamrle. Prav priporočljivo je vsako leto menjati nasadne grede ali polja. Ker narašča cena čebule vsled popolnega zaprtja meje, je potrebno, da se letos bolj pazi na čebulne muhe in se s pravočasnim zatiranjem škoda kolikor mogoče zmanjša.

Čebula mora biti dobro dozorela, če hočemo, da se dobro ohrani. Vendar je predolgo ne puščaj v zemlji, ampak jo poraj, kadar je listje porumeno. Lahko jo pustiti nekaj časa ležati na gredici, da se osuši, vendar ne predolgo, da bi začela delati nove korenine ker bi potem začela gniti.

Priprava slanik kumar. Za to se uporabijo najboljše na pol zrastle kumare. Te se čisto operajo, ako treba, s krtačo očistijo, posušijo in s špičastim lesom večkrat napikajo, da more solna raztopina lažje vtiči v sredino. Tako pripravljene kumare se naložijo kolikor mogoče na gosto v kaminaste lonce ali v posebno za te namene določene sode, pri čemur se porabi kot dišava koprovno zelčice in nekoliko bertram. Na te se nalije povrh prekuhana, toda ohlajena solna raztopina (1 liter vode in 56 gramov soli). Temu se lahko pridene majhna žličica natrosnega sladkorja na vsak liter solne raztopine, vsled česar doji kumare po okisanju nekoliko več kisline. Raztopina mora vse kumare dobro pokriti, katere je pokriti z dobro se ujemajočim lesenim pokrovom ali s krožnikom in se naj na njega naloži težek kamen. V ne prehladnem prostoru postavijo do vrhove slane kumare v približno 14 dneh vrenje mlečne kisline, na kar se lahko posode postavijo v hladnejšo klet in se gotove kumare porablja. Oton Bruders, strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu.

po 3—, 5—, 6— kron se dobijo v zalogi

Stole (Zimmersessel) SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptujju.

Brahor (guša) na zelju. Na njivah, kjer raste zelje in v vrtovih za zelenjavo se more sedaj v juliju opazovati na posameznih mestih, kakor očitno zaostajajo rastline v svojem razvoju dobivajo belkasto bolano barvo. Ako se rastlino izdere, se opazijo več ali manj odebele korenine, pri napredujoči boleznii polagoma usahnejo in celo rastlino uničijo. To na Štajerskem letos močno razširjeno prikazen povzroči delovanje v zemlji živečih nižjih bitij, takozvanih sluznatih gliv, ki pustijo svoja klinčna zrnca v zemlji prezimovati in prenesejo v prihodnjem letu na isti nasejane samosevke, ohrovtva ali zelja bolezen. Zatiranje te bolezni obstoji najpoprej v pravočasnem odstranjevanju vseh obolelih samosevk, da se kolikor mogoče zadrži razširjanje bolezni. Pri izdiranju bolanih zeljnih samosevk je paziti na to, da v zemlji ne ostanje nobeni ostanek korenin. Bolane korenine se morajo takoj zažgati. Prazna mesta se seveda letos ne smejo več obsaditi z zeljnati samosevkami, najbolje se na ista nasadi zimska endivija ali košat fižol. V jeseni se naj od te bolezni napadena mesta dobro posujejo z apnom in prahom. Skozi tri leta se ne sme na okuženih poljih ali gredah posaditi nobena samosevka kapusa ali zelja in se morajo cgoni, kjer se sadijo sadike za zelja, menjati vsako leto, sicer se bo bolezen od tamkaj zopet prenesla. Kdor je opazil v svojih nasadih sumljive pojave na koreninah kapusovih ali zeljnatih samosevk, pa ni spoznal bolezni za gotovo kot brahorjeve bolezni (zeljnat hernije), naj pošlje eno bolano korenino v brezplačno preiskovanje na »Poizvedovalno in obveščevalno mesto za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu« v Gradcu, Grad, dvoriščna stran soba 7 (Burg, Hof-eite, Zimmer 7) kjer se tudi dajajo pojasnila o morebitnih drugih močno se pojavljajočih boleznih ali škodljivcih zelenjave.

Zetvenemu vozu naj sledi plug! Staro dobro pravilo ima seveda tudi letos za poljedelca popolno upravičenje. Povsod na deželi se lahko vidi, kako orje po svžem strnu plug, ki plitvo reže zemljo, kamor se bodo takoj nasejala semena aida ali kakega drugega strniščnega sada. Pa tudi tam, kjer se je vsled prepoznega žita ni več mogoče nasaditi postrniščnega sadu, mora zetvenemu vozu slediti plug, da se pusti poletnim vetrovom izsušiti za obratitev rodovitnosti in čistoti zemlje potrebne vlage. Kajti ostra površina ne pusti vlažnosti globokejših plasti zemlje tako lahko izhlapi, kakor skorjasta, gladka površina strniščnega polja. Razen tega je potreba kakor hitro mogoče izorati strnišče, da se kmalu izcimijo v zemlji ležeča semena plevla, na kar se potem lahko plevel odstrani s polja z poljsko brano. Potrebno vzdrževanje vlage in krotovice zemlje ter lahko možnost zatiranja plevla so vzrok, zakaj se tudi ne s strniščnimi sadovi obsajena polja naj plitvo orjejo takoj po žetvi.

Zadnji telegrami.

(G. k. kor. in brz. urad.)

Rusija na tla pobita! Nemci zavzeli Varšavo, naši pa Iwangorod!!!

Zmagovito prodiranje naših in nemških čet je kronano z velikansko zmago. Rusija leži razbita pred našimi nogami, čeprav so še v zadnjem hipu njene armade zbežale pred našim mečem. Trdnjava Iwangorod in poljska prestolnica Varšava z vsemi utrdbamami so v naši in nemški roki... Zastave k višku! Lepšega dneva nam božja milost v poteku te vojne še ni dala!

Nemško poročilo.

Berlin, 5. avgusta. V Kurlandu in Samogitiji premagala je naša kavaljerija rusko. Tu smo vjeli 2.225 Rusov. Generala Scholtz in Gallwitz napredujeta proti cesti Lomza Ostrow-Wiskow. Hrabri in obupani ruski protinapadi so se izjalovili. Vjeli smo 4.840 Rusov in zaplenili 17 strojnih pušk.

Armada bavarskega princa Leopolda predrla in vzela je večeraj in danes ponoči zunanjo in notranjo črto utrdb od Varšave, v kateri so se ruske čete še ljuto branile. Da-

nes so nemške čete mesto Varšavo zasedle.

Naše poročilo.

Dunaj, 5. avgusta. — Dolga vrsta uspehov, ki so jih zavezniki dosegli od majske bitke na Dunajecu, kronana je z zavzetjem Iwangoroda in Varšave. — Včeraj so naše čete Iwangorod zasedle. Danes so nemške čete v rusko-poljsko prestolnico dospеле. Med Vislo in Bugom silijo zavezniki v zasledovalnih bojih naprej proti severu. Avstrijska kavaljerija dosegla je Ustillug, nemška pa Wladimir-Wolynckij.

Zopetni italijanski napadi so bili povsod krvavo odbiti.

Pri vladajočem gorakem letnem času je priporodljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na našnj inzerat Lysoform-tvornice.

Viničar 33

šolan in zanesljiv in krovja dekla se iščeta. — Ponudbe na Joh. Grubitsch, Maribor, Tegetthoffstr. 11.

Franz Schönlieb

tovaruga orožja in izdelovalnica finih pušk. Borovje na Koroškem.

Direktni nakupni vir za moderne lovske puške. Reparaturo, prename, strokovniško, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopta najceneje. 330 Ilustrovani cenik brez stroškov.

Pekovski učenc

se takoj sprejme pri g. Antonu Kodritsch, pekovski mojster v Ehrenhausenu. 344

Pekovski učenc

se takoj sprejme pri g. Antonu Oprausch, pekovski mojster v Pragerhofu. 340

Sprejme se

dve viničarski družini

proti dobri plači. Vprašanja na F. C. Schwab, špecijska trgovina Ptuj, Hauptplatz „pri zlati kroglici“. 352

Dobra kuharica

k družini z 2 osebama se pod jako dobrimi pogoji takoj sprejme. — Vprašanja na gosp. Maks Straschill, Breg pri Ptuj. 354

Službo išče

jako izvežhani in strokovno izobraženi

ekonom

nemščine in slovenščine v govoru in pisavi zmožen, ki se razume na vse kmetijske mašine; kot autodidakta zamore izvrševati elektroinstalacije oz. montaže, je sofer (z lastnim autom na 3 kolesa), nadalje tudi masinist in kurjač. Nastopi lahko takoj. Ponudbe pod „3.999“ na upravo tega lista.

Zagotovljen uspeh, drugače denar nazaj. Zdravniško spričevalo o izbornem učinku!

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 348

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Kako se koplje po leti?

1. Voda v vani ne sme biti toplejša nego 27°.
2. Kopalna voda naj gré k ručam do prsi.
3. Za odpravo neprijetnega duha pota rabimo Lysoform. Največ 50 gramov je v vano dati.
4. Pred kopoljo treba truplo ohladiti.
5. Ne ostanimo dalje nego 5 minut v vodi.
6. Rabimo vedno Lysoform-milo, ki je najfinejše toaletno milo in obenem tudi desinfikuje.
7. Po kopolji se mora truplo obrihati in potem se naj četrt ure počiva.

Kdor se tako koplje, ta se koplje modro in zamore po rabi kopalje osvobeden in desinficiran svoje dnevno delo nadaljevati. Zanesljiva desinfekcijska moč Lysoforma potrjuje znanstvena raziskovanja inštitutov profesorjev: Löffler, Liebreich, Vas, Pertik, Proskauer, di Veste, Tauszk, Vertun, Pfahl, Pfeiffer, Ujhelyi, Perroneito, Loir itd.

Vsečina steklenice g	100	250	500	1000	2½ kg
cena steklenice K	—90	180	310	5—	10—

Zanimivo knjigo o „Zdravju in desinfekciji“ od odličnega zdravnika ki uči r. cijonelno desinfekcijo, pošlje na željo vsakomur zastonj in franko kemik HUBBMAN, referent Lysoform-tvornice, Dunaj XX, Petraschgasse 4. 356

500kron

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavica, rogovno kožo Rix-balzam v 8 dneh brez bolečin s korenino ne odpravi. Cena 1 posodice z garancijskim pismom K 1.—, 3 posodice K 2.50. Kemej, Kasehan (Kassa) I. poštni predal 12/20, Ogrsko. 346

Mlin na roko

ali pa tudi na gepelj. še čisto nov, na katerega se lahko vsaka vrsta moke dela, ima sibe in pajtelne, izvrstno navejen, ter za vsako zino sposoben, se za kren 270— takoj preda. Več pove lastnik Franz Podlignik, Thessen 37 pri Mariboru; tukaj je tudi za ogledat 346

Neprijetne lasi

v obrazu, na lakti in rokah odpravi tekem 5 minut

dra. A. RIX odstranjevalec las,

gar. neškodljiv, zanesljiv uspeh, ena doza za K 4.— zadostuje. Pošlje se strogo diskretno.

Nos. dr. A. RIX laborat. DUNAJ, IX., Berggasse 17/K.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarnar: pri „zlatem jelenu“, v drožerijah A. Kauč in „Adrija“. 347

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malega, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1.20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živalski prašek à 1.20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à K 1.60 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1.—. Razpošiljatev L. Herbst, apotika Bleiburg na Koroškem. 49

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Viničar

s 4 delavskimi močmi se takoj sprejme. Vprašanja na: 355

Jos. Ornig v Ptuj.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost, hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 3.—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 8.—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/K.

Razpošiljatev strogo diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelju varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jelenu“, v drožerijah A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

**Patriotičen kinč in oficijelni znaki
ces. in kr. vojnega ministerstva na Dunaju.**

Št. 131. Ofic. črna rumeni križ c. in k. vojnega ministerstva 2 K

Št. 132. Ofic. državni križ c. in k. vojnega ministerstva 3 K

Št. 133. Ofic. avstrijsko-ogrski-turški znak c. in k. vojnega ministerstva 2 K

Št. 144. Ofic. železni prstan c. in k. vojnega ministerstva 1 K
Št. 145. V srebro vdelan 3 K
Št. 146. V zlato vdelan 6 K in 12 K

Št. 150. Pravi srebrni prstan, ofic. črno-rumeni križ, pozlačen 3 K
Št. 151. Isti kot manjšeni gumbi 3 K
Št. 152. Isti kot manjšeni Ko kravate igle 2 K

Št. 166. Ofic. vojni prstan, zlato dat sem za železo v srebro vdelan K 7—
Št. 167. V 14-karotno zlato vdelan K 9— in K 12—

Kot mera zadostuje papirnat odrezek. Pošlje se proti vpošiljavi dotičnega zneska in 50 vin. za poštnino; pošilja se tudi na boljše od:

**I. izvozna tvrdka vojnih ur za armado
Maks Böhnell
Dunaj, Margaretenstrasse 27/51.**

Ilustrovani cenik zastojn. 323

Težki posluh
šumenje v ušesih, tok iz ušes zdravi hitro in sigurno moj bals kosmetični fluid za uho
OTIZINAN
Mnogo zahvalnih pisem. Cena 3 K 70 h brez nadaljnih stroškov. Zaloge za Avstrijo: **Phar. Mr. Ludw. Auer, Wien III., Kúbeckgasse 15.** 328

Zahtevajte
zastojn in franco moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za domačijo in toaletu, orožja itd.
Prva fabrika ur HANNS KONRAD
c. in kr. dvorni liferant, BRÜX št. 731 (Česko).
Nikel-Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5—, Srebrne ure K 8-40, nikel-budilnica K 2-90; budilnica z dvema zvoncoma K 4—, Razposiljatev proti povzetju. Brez rizika! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 39

Krepki
inteligentni deček
z dobrim šolskim spričevalom in obeh deželnih jezikov zmožen, sprejme se v trgovini z mešanim blagom **J. F. Schescherko, Sv. Jurij ob juž. žel.** 341

Ljudska kopelj mestnega kopaljšča v Ptujju.
Čas za kopaње: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.
1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjuho K — 70 316

100 lit. domače pijače!
osvežujoče, izvrstna, vzame željo, zamore vsakdo z malimi troški sam napraviti, V zalogi so: ananas, jaboljka, grenadina, maline, muskat-bruške, pfefermine, pomorance, waldmeister, višnje. Vsak neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije lahko poleti hladno, pozimi pa vroča, namesto ruma ali žganja. Snovi z natančnim navodilom stanejo 4 K ± 0 h franco po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porcije zastojn. Za ekonomije, tovarne, večja gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmožnosti. 316
Johann Grolich, angeljska drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Kava
50% cenejša!
Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 11— franco po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 2-20 oddaja **A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszabogdan 490.** 756

Mestna hranilnica v Ptujju

sprejemama

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.

Vinogradniki!

Priskrbite si pravočasno vspešno sredstvo zoper **Peronospero! Bakrena galica** (Kupfervitriol) se vsled vojske tudi za visoko plačilo skoraj ne more dobiti.
Kot popolno in najboljše preizkušeno namdomestilo priporočati se zamore le 165

Perocid.
Perocid pošilja po najnižji ceni tvrdka:
D. Rakusch v Celju.

Mestna posredovalnica
(Wohnung- und Dienstvermittlung)
službe, učence, stanovanja in posestva v Ptujju
izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici. 107024

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

Razglas.

Hranilnica mestne občine Celje naznanja, da se pri njej kakor doslej tudi zanaprej obrestujejo hranilne vloge s

4¹/₂ %

Z novimi kakor tudi s dostavnimi vlogami zamore lastnik vložne knjižice vselej in v vsaki višini vloge prostovoljno razpolagati.

Knjižice lastnih hranilnih vlog kakor tudi vojnega posojila se sprejemajo v brezplačno shranitev.

Zunanjim vložiteljem nudijo se brezplačno na razpolago poštni-položni listi.

V spomin 50-letnega obstanka te hranilnice

izdajale se bodo v tekočem letu posebno lepo opremljene vložne knjižice, ki imajo izvanredno sposobljenost za darila. 125